

До Председателя на
Конституционния съд
на Република България
проф.д.ю.н. Борис Велчев

ПРАВНО МНЕНИЕ ОТ ПРОФ.Д-Р ПЕНЧО ПЕНЕВ

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение от 20.10.2020г. по к.д. №12/2020г. съм поканен да дам правно мнение относно предмета на делото – противоречи ли на Конституцията решението на Народното събрание от 02.10.2020г. за създаване на Временна комисия за разглеждане на проекта на нова Конституция на Република България.

В искането на Президента на Републиката се твърди, че оспореното решение противоречи на чл.158, т.1, чл.159, ал.1, чл.161, чл.79, ал.3 и чл.4, ал.1 от Конституцията, особено в частта си, в която предвижда Временната комисия да подготвя „конкретни предложения за промени“ в проекта за нова Конституция.

Ще представя мнението си квитесенциално, считам, че по-подробните съображения са лесно предвидими, поради което ще ги спестя.

Решението на Народното събрание противоречи на Конституцията поради следното:

Първо. Инициативата за промени в Конституцията по реда на чл.159, ал.1, предл. 1 е персонална, а не институционална. Дадено е право на 120 народни представители персонално да упражнят такава инициатива. Инициращият субект има персонален субстрат (състав, сбор, съвокупност) от 120 депутати и не е елемент от органната структура на Народното събрание като тази негова характеристика е неизменна през цялото време докато инициативата е релевантна.

Второ. Конституцията не предвижда възможност персоналната инициатива по чл.159, ал.1, предл.1 да се модифицира и да се институционализира от Народното събрание. Такъв механизъм не само че

липсва, но точно обратното, функциите на инициращия субект и Народното събрание като върховен орган на власт са ясно разграничени по Конституция. АLINEЯ 1 на чл.159 предвижда инициатива на 120 народни представители, а чл.160 урежда решаването на инициативата от Народното събрание като върховен орган на власт с мнозинство от 2/3. Тази компетентност на Народното събрание е строго фиксирана – тя се отнася не към съществуващата инициатива по съдържание, то може единствено да я транспортира към компетентния орган – Великото народно събрание, който ще трябва да я разгледа по същество. Други правомощия по отношение на инициативата Народното събрание няма. С оспореното решение се прави опит инициативата да се институционализира като предвижда тя да бъде видоизменяна и по съществуващата и в периферията. И това е противоконституционно.

Не може да се прави аналогия с хипотезата, предвидена в чл.154 и чл.155 от Конституцията. При нея Народното събрание освен, че се произнася по допустимостта на инициативата, във втория етап след като я приеме я разглежда по същество, защото то е компетентния орган, а не друг състав на народното представителство, какъвто е случаят.

Трето. Ако приеме обратното, а именно че Народното събрание може да създава Комисия и да разсъждава по съдържанието на проекта това означава огледално да приемем, че по същия начин Народното събрание би могло да постъпи и когато предложението за нова Конституция и свикване на Велико народно събрание се прави от другия равнопоставен (по конституционната уредба, предвидена в чл.159, ал.1) субект за упражняване на такава инициатива – президента. А подобно действие спрямо него би било откровено противоконституционно – няма да излагам подробни аргументи те са свързани с принципа за разделение на властите и принципа за правовата държава. Така и от гледна точка на смисловото, логично и систематично тълкуване на конституционната разпоредба на чл.159, ал.1, предл.1 атакуваното решение на Народното събрание е противоконституционно.

С уважение:.....

Проф. д-р Пенчо Пенев